

Dosarul nr. 3ra-1009/22
2-21034018-01-3ra-30092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

2 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Grigore Atcaci împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 6 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 5 martie 2021, Grigore Atcaci a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a activat în organele afacerilor interne până la 3 martie 2005, apoi a obținut calitatea de pensionar pe linia Ministerului Afacerilor Interne cu calculul vechimii în muncă de 22 ani.

Grigore Atcaci a menționat că în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018, i s-a efectuat recalculări la vechimea în muncă, introducându-se avantajele pentru perioada activității în Batalionul Serviciului Pază și Escortă și Izolatorul de Detenție Provizorie. Astfel, i-a fost stabilită vechimea în muncă la momentul ieșirii la pensie de 32 ani.

A afirmat că la ieșirea la pensie cuantumul pensiei constituia 56% din soldă, iar după recalcul 75%.

A susținut că s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Strășeni în vederea recalculării pensiei, însă actele nu i-au fost primite, fapt ce l-a determinat să se adreseze cu cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale. Însă, prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. A-731/20 din 15 mai 2020, i s-a recomandat să se

adreseze la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni, care începând cu 2 mai 2018 efectuează stabilirea pensiilor și prestațiilor sociale.

Reclamantul a precizat că, la 26 ianuarie 2021, fiind ghidat de răspunsul dat, a înregistrat cererea cu toate actele necesare la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni, solicitând emiterea actului administrativ prin care să-i fie recalculat cuantumul pensiei în funcție de mărirea vechimii în muncă, recalculate prin certificatul nr.34/20-5685 din 9 martie 2020, emis de Direcția poliție Chișinău.

A subliniat că, până în prezent Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni nu a dat curs cererii și răspuns nu a primit. Însă, la 19 februarie 2021, prin răspunsul A-376/21, Casa Națională de Asigurări Sociale i-a comunicat că a examinat cererea parvenită și conform competenței funcționale aceasta este respinsă.

În opinia reclamantului răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale și decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Strășeni sunt neîntemeiate, nefondate, pasibile de a fi declarate ilegale și anulate.

Drept urmare, reclamantul a solicitat declararea ilegalității deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Strășeni nr.22/2020/20700 din 4 iunie 2020 și a răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.A-376/21 din 19 februarie 2021; precum și obligarea pârâtului de a efectua stabilirea, calcularea, achitarea cuantumului pensiei sale, începând cu 3 martie 2005, luându-se în considerare certificatul eliberat de către Direcția de Poliție Chișinău cu nr. 34/20-5685 838 din 9 martie 2020, cu achitarea diferenței de pensie neachitată cu majorările și indexările ce au avut loc.

Prin hotărârea din 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Grigore Atcaci. S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Strășeni cu nr.22/2020/20700 din 4 iunie 2020 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale cu nr. A-1682/20 din 13 august 2020 și nr. A-376/21 din 19 februarie 2021 și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale în condițiile legii să emită act administrativ individual favorabil prin care să efectueze recalcularea cuantumului pensiei lui Grigore Atcaci, cu achitarea pensiei neachitate, începând cu 7 martie 2005, luându-se în considerare certificatul eliberat de către Direcția de Poliție Chișinău cu nr. 34/20-5685 838 din 9 martie 2020, cu achitarea diferenței de pensie neachitată cu majorările și indexările ce au avut loc. În rest, pretențiile reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la 1 decembrie 2021 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat, iar la 10 martie 2022 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin decizia din 6 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Întru consolidarea soluției, instanțele ierarhic inferioare raportând prevederile art. 12 pct. 33-35 al Legii nr.416 din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție (în vigoare la momentul calculării vechimii în muncă inițiale a reclamantului/intimatului) circumstanțelor cauzei care confirmă că intimatul a activat în cadrul Batalionului Serviciului Pază și Escortă a Comisariatului de Poliție mun. Chișinău, activitate care cade sub incidența prevederilor pct. 8 lit. d) din hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, au conchis că reclamantul/intimatul avea dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje încă la momentul eliberării sale din serviciu.

Instanțele de judecată au notat că, la momentul eliberării din serviciu, reclamantului/intimatului eronat i s-a calculat vechimea în serviciu, or, acesta avea dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, așa cum la momentul pensionării, erau în vigoare prevederile pct.8 lit. d) din hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, care îi conferă acest drept.

Instanțele inferioare au constatat că la caz, suma pensiei neprimite de reclamant/intimat din motivul calculării eronate a vechimii în muncă, urmează a-i fi recalculată și achitată ultimului fără limită de timp, calculate în baza certificatului eliberat de către Direcția de Poliție Chișinău cu nr. 34/20-5685 838 din 9 martie 2020. Or, acesta nu a primit pensia cuvenită din vina organului care i-a stabilit-o, iar neachitarea acesteia în momentul depistării erorii, ar constitui o lipsire nejustificată a intimatului de valoarea patrimonială care i se cuvine în baza legii.

La data de 7 iulie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat, iar la 21 octombrie 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 6 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate cu pronunțarea unei noi decizii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurentul a considerat decizia recurată neîntemeiată, deoarece instanța de apel la adoptarea acesteia nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanțele de judecată ca fiind stabilite.

A mai menționat că aprecierea probelor dată de instanța de apel a fost una defectuoasă și arbitrară, fapt care vine în contradicție cu prevederile legislației procedurale civile cât și cu dreptul la un proces echitabil.

Prin referința depusă la 26 octombrie 2022, Grigore Atcaci, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a solicitat declararea inadmisibilității recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 6 iulie 2022, dispozitivul deciziei fiind notificat recurentului, la data de 12 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.121).

Totodată, decizia motivată din 6 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului – Casa Națională de Asigurări Sociale, la data de 27 septembrie 2022 (f.d.125).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a conformat

prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu